

Phd Thesis

Christina Goritsa

"The critical reception of the work of Vasilis Vasilikos"

The proposed dissertation will attempt a study of the critical recruitment of Vasilis Vassilikos's overall work. Through the presentation and commentary on the critical texts for each author's work, an attempt will be made to examine the course of the critical recruitment of his entire creation and the course of his writing. Its production is extremely diverse and extensive (it has published 120 books - prose, poetics, essays) and covers a long time: it begins in 1953 and reaches to this day as it continues to be productive, with the latest deposit the autobiographical *Thasos calendar* (2015). Vasilis Vassilikos is the only writer who has made such oppositions as "Rimbaud" and "Ritsos" of Modern Greek prose¹, which leads Nasos Vagenas to the conclusion that a novelist who is parallel to both diametrically different author's idiosyncrasies, is certainly a particular literary case².

His writing is divided into three creative periods: a) 1953 - 1967, b) 1967-1974, c) 1974 - today. Vassilikos begins as a promising writer. He claims the Uranium Prize - as a fair new writer - and even to the dictatorship his work is characterized by a steadily rising course. The appearance of Vassilikos on the literary stage was an extremely dynamic entry into the field of prose. With *Jason's Interpretation* (1953), *Victims of Peace* (1956), The Trilogy *The Leaf. The Well. T'Angelismus*. (1961), *Mythology of America* (1964) imposed his presence and contributed significantly to the formation of prose in the 1960s, introducing new stylistic and thematic elements. In the first phase of its creation, in spite of his young age, through a combination of modernist and traditional narrative ways, attempts a peculiar use of a symbolism that carries out mythology of the autobiographical element without breaking it from reality, as well as an invasion of the imaginary into the real, and vice versa. For the trilogy he was honored with the Twelve (1961) award.

A special place in his creative process is the novel *Z*, a fantastic documentary of a crime (1966), which brings to Greece a new novel, the non-fiction novel whose

¹ Ανδρέας Καραντώνης, «Βασίλης Βασιλικός», στο βιβλίο του *24 σύγχρονοι πεζογράφοι*, Νικόδημος, Αθήνα 1978, σ. 121-165.

² Νάσος Βαγενάς, «Για τον Βασίλη Βασιλικό», *Εντευκτήριο*, τχ. 99, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2012, σ. 58.

novelist is Truman Capote *In cold blood*. It is noteworthy that this new genre enriches this new genre by introducing lyrical sections. Meanwhile, apart from *Z*, *The mythology of America* (written in 1960, published in 1964) and the *Out of the Walls* (1966), which marked a change of example in his writing, are also distinguished. There was a time when, as he confessed, he found himself in a stream, in a context of persons who had a catalytic influence on the formation of his writing. He is acquainted with Dimitris Despodidis, who was basically his main guide and initiator in the field of the left, while there is also a critic who supports him, Dimitris Raftopoulos. Interestingly, Vassilikos' own view, as expressed in 1983, referring to that period, is that "no writer can exist without the critic next to him explaining what he is doing". There was the circle of the *Art Inspectorate* that highlighted his writing activity to the general public while at the same time there was a rejection from the other circle of the *Anglo-Hellenic Inspection*. It is the time when he decides to live as an autonomous writer, which means that the choices in terms of the type of literature he will serve presuppose a specific form, subject and a wide readership.

During the period of the dictatorship, his work is internationally well known. In 1967 he exited, while two years later Kostas Gavras moved *Z* to the cinema. His works are among the Greeks abroad, marking world success. At the same time, the book translates into many languages and is identical to the anti-dictatorial struggle. He has limited (and not very positive) criticism in Greece (from December 1966 to April 1967, when it is forbidden to circulate), much more (and, most of all, dyethrambian) abroad. At the same time, the author attempted some self-publishing abroad. An example of the widespread recognition he enjoys is the importance of his opinion on the French version of a Greek novel: the short text "The box of Aris Alexandros" (1973) is the suggestion that convinced the French publishing house Gallimard to publish Alexander's work.

In the early years of the Transition, during the period 1974 - 1978, Vasilis Vassilikos publishes old and new books. There is a unique writing passion, as he confesses, perhaps for anything that happened, for example, a murder in Crete (eg, *the American Death*). On his return he tries to reconnect with the Greek reality, but criticism does not treat his writing work with the same interest as his first works. In fact, he had expressed a personal complaint, had died before 1967. The critical recruitment from 1974 onwards was not the one that should, as was the case, for

example, with the trilogy. *The Leaf. The Well. T'Angelismus*. (1961) and Z (1966). In a later praise tribute to Karantonis (1986) he admits that "the role of criticism has always been to question the creator ... to open windows to his own text. And the writer or poet needs his critic, as the cloth to become a garment must be supported."³ In the mid-1980s, he felt the need for a new division of his work, in his attempt to solve a personal difficulty, to interpret his own writing activity, since, as he confessed, "there is no critical assessment, any text that would guide him to understand what he has done,"⁴ "a critique that would take on the burden of putting his work on. In 1992, he reportedly states that while he had written twelve books during his exile, no relevant book was written, confessing that he feels he has been wronged by criticism"⁵.

A decisive role from the post-conflict and then the novel Glafkos Thrasakis plays, as he constantly interferes with and removes the work of criticism, an attitude that may be the reflection of a particular personal struggle. Written cumulatively from the early 1970s to 2017 (the publication of a new, definitive form), merging all the elements of Vasiliko's writing problem, and being a self-esteem- a commentary on his own literary work - is characterized by the same self-reflection.

The research work will have a tripartite structure following the triple division of the writer's author's creation. The works will be chronologically followed by the writer's life style and highlighting the writing process. Each of the three parts will include three sections: a) a summary of each project with basic introductory comments; b) a list of critical texts related to the specific project; 2. comment of his recruitment criticism, c) in conclusion, conclusions will be drawn about the narrative presence of the author in the particular writing period. It should be noted that the critical reception of each project is found either through extensive book reviews or shorter critical texts and is not completed at the publishing period, but

³ Βασίλης Βασιλικός, «Αντρέας Καραντώνης: Ο τελευταίος κριτικός πριν την εμφάνιση της σημειολογίας», στο: Βασίλης Βασιλικός. *Περί λογοτεχνίας και άλλων δαιμονίων. 60 χρόνια γραφής και ανάγνωσης 1952-2012*, ανθολόγηση-επιμέλεια-εισαγωγή: Θανάσης Αγάθος, Αριστοτέλης Σαΐνης, εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2014, σ. 187.

⁴ Βασίλης Βασιλικός [συνέντευξη], Άντεια Φραντζή, «Βίωμα αποστασιοποιημένο είναι βίωμα ξεχασμένο. Τριάντα χρόνια από την έκδοση της διήγησης του Ιάσονα», στο: Βασίλης Βασιλικός. *Περί λογοτεχνίας και άλλων δαιμονίων.*, ό.π., σ.124.

⁵ Τάσος Γουδέλης, «Ο συγγραφέας πρέπει να αποδίδει την εποχή του. Ο Βασίλης Βασιλικός μιλάει στο 'Δέντρο' για τη ζωή και το έργο του», στο Βασίλης Βασιλικός, *Περί λογοτεχνίας και άλλων δαιμονίων*, 60 χρόνια γραφής και ανάγνωσης 1952-2012, ό.π., σ. 242-243.

there is also a subsequent recruitment of the work and, in addition, there is also academic criticism.

The recruitment theory will be the basic methodological tool for the scientific research of this project as it is the key to understanding the theoretical reflection and influence of the author. Through it we are confronted with the question of Example and the way that determines the accepted methods by which critics approach literary literature and accepted literary rule. Through the recruitment theory, there is a call for a literary critique of social orientation. In addition, according to the "horizon of expectations", each society, every reader recruits the work according to his own experiences. The basic axes will be Jauss' theoretical positions (introduces the notion of the "expectation horizon"), Holub (who attempts an extensive theoretical analysis of the recruitment theory by highlighting its precursors and its effects while at the same time quoting an analytical presentation of its major theorists), Iser (highlights the way the reader decodes the meaning of the text), Fish (like Iser supports a "mediated" nature of every perception).

Vassilikos and Kazantzakis are the most translated and read abroad Modern Greek writers. Even *Zorbas* and *Z* are the only Modern Greek works included in 2009 in a list of the British newspaper *The Guardian* with the "1000 books to read".

(first independent versions)

Workshop Vasilis Vasilikos

I. Prose writing

Βασίλης Βασιλικός, *Η διήγηση του Ιάσονα*, Θεσσαλονίκη 1953.

Βασίλης Βασιλικός, *Θύματα ειρήνης*, Αθήνα, 1956.

Βασίλης Βασιλικός, *Το φύλλο*, Αθήνα, 1961.

Βασίλης Βασιλικός, *Το πηγάδι*, Αθήνα 1961.

Βασίλης Βασιλικός, *Τ' αγγέλιασμα*, Αθήνα 1961.

Βασίλης Βασιλικός, *Η μυθολογία της Αμερικής*, Εστία, Αθήνα 1964.

- Βασίλης Βασιλικός, *Οι φωτογραφίες*, Εστία, Αθήνα 1964.
- Βασίλης Βασιλικός, *Z. Φανταστικό ντοκουμανταίρ ενός εγκλήματος*, Θεμέλιο, Αθήνα 1966.
- Βασίλης Βασιλικός, *Σε γνωρίζω από την κόψη*, Λονδίνο, 8 ½ , 1971 (και συνοπτική έκδοση με τίτλο Λούνικ II. Αθήνα, Πλειάς, 1974).
- Βασίλης Βασιλικός, *Ο μονάρχης (Ευφρατεία αγάπη μου!)*, Αθήνα, Πλειάς, 1974.
- Βασίλης Βασιλικός, *Το ψαροτούφεκο*, Λονδίνο, 8 ½, 1970.
- Βασίλης Βασιλικός, *Η δολοκτονία*, Λονδίνο, 8 ½, 1971.
- Βασίλης Βασιλικός, *20: 20'*, Παρίσι, 8 ½, 1971.
- Βασίλης Βασιλικός, *Το μαγνητόφωνο*, Mayenne, 8 ½, 1971.
- Βασίλης Βασιλικός, *Μετώκησεν εις άγνωστον διεύθυνσιν*, Λονδίνο, 8½, 1971.
- Βασίλης Βασιλικός, *Ο πλανόδιος πλασιέ*, Λονδίνο, 8½, 1971.
- Βασίλης Βασιλικός, *Φίφτυ-φίφτυ*, Ρώμη, 8 ½, 1972.
- Βασίλης Βασιλικός, *Το μαγνητόφωνο δύο*, Ρώμη, 8 ½, 1972.
- Βασίλης Βασιλικός, *Καφενείο Εμιγκρέκ (Ο άγιος Κλαύδιος) - Δεκέμβρης '67 - Μάης '68*, Ρώμη, 8 ½, 1972.
- Βασίλης Βασιλικός, *Το πορτρέτο ενός αγωνιστή. Νίκος Ζαμπέλης*, 8 ½, Ρώμη 1973.
- Βασίλης Βασιλικός, *Γλαύκος Θρασάκης Α'*, Πλειάς, Αθήνα 1974.
- Βασίλης Βασιλικός, *Η κάθοδος*, Αθήνα, Πλειάς, 1974.
- Βασίλης Βασιλικός, *Αναμνήσεις από τον Χείρωνα*, Εστία, Αθήνα 1974.
- Βασίλης Βασιλικός, *Γλαύκος Θρασάκης, Η επιστροφή Β'*, Αθήνα, Πλειάς, 1975.
- Βασίλης Βασιλικός, *Γλαύκος Θρασάκης, Μπερλίνερ Ανσάμπλ, Γ'*, Αθήνα, Πλειάς, 1975.

Βασίλης Βασιλικός, *Γλαύκος Θρασάκης* (συγκεντρωτική έκδοση), Αθήνα, Πλειάς, 1975 (και σε ανεπτυγμένη έκδοση Αθήνα, 1990).

Βασίλης Βασιλικός, *Ο ιατροδικαστής*, Αθήνα, Ερμής, 1976.

Βασίλης Βασιλικός, *Το καλοκαίρι του Ερωτόκριτου*, Ίκαρος, Αθήνα 1976.

Βασίλης Βασιλικός, *Τα σιλώ*, Λαδιάς, Αθήνα 1976.

Βασίλης Βασιλικός, *Ανεπίδοτη επιστολή στον Αλέξανδρο Παναγούλη*, Καστανιώτης, Αθήνα 1977.

Βασίλης Βασιλικός, *Ο άνθρωπος με το άδειο*, Καστανιώτης, Αθήνα 1977.

Βασίλης Βασιλικός, *Ο θάνατος του Αμερικάνου*, Αθήνα, Πλειάς, 1977.

Βασίλης Βασιλικός, *Μια ιστορία αγάπης*, Εστία Αθήνα 1977.

Βασίλης Βασιλικός, *Κρουπ - Ελλάδα*, Παπαζήσης, Αθήνα 1977.

Βασίλης Βασιλικός, *Το νερό (Το Ήλιον της Κω)*, Ελευθερουδάκης, Αθήνα 1977.

Βασίλης Βασιλικός, *Οι ρεμπέτες και άλλα διηγήματα*, Χιωτέλλης, Αθήνα 1977 (και σε τελική μορφή με τίτλο *Το παραβάν*, Δωρικός, Αθήνα 1982).

Βασίλης Βασιλικός, *Σαρξ και Μαρξ*, Λαδιάς, Αθήνα 1977.

Βασίλης Βασιλικός, *Τροχαλίες*, Λαδιάς, Αθήνα 1977.

Βασίλης Βασιλικός, *Η ζωή μου όλη (Στέλιος Καζαντζίδης)*, Φιλιππότης, Αθήνα 1978.

Βασίλης Βασιλικός, *Τα καμάκια*, Κάκτος, Αθήνα 1978.

Βασίλης Βασιλικός, *Το λιμάνι της αγωνίας*, Α.Λιβάνης-Νέα Σύνορα, Αθήνα 1978.

Βασίλης Βασιλικός, *Το βραχιόλι*, Φιλιππότης, Αθήνα 1979.

Βασίλης Βασιλικός, *Foco d'amor*, Κάκτος, Αθήνα 1979.

Βασίλης Βασιλικός, *Το τελευταίο αντίο*, Φιλιππότης, Αθήνα 1979.

Βασίλης Βασιλικός, *Ο τρομερός μήνας Αύγουστος*, Φιλιππότης, Αθήνα 1979.

Βασίλης Βασιλικός, *Αυτοκτονία με ερωτηματικό*, Δωρικός, Αθήνα 1981.

- Βασίλης Βασιλικός, *Οι λωτοφάγοι*, Δωρικός, Αθήνα 1981.
- Βασίλης Βασιλικός, *Τα χαζά μπούτια*, Δωρικός, Αθήνα 1981.
- Βασίλης Βασιλικός, *Το ελικόπτερο*, Δωρικός, Αθήνα 1985.
- Βασίλης Βασιλικός, *Η άσπρη αρκούδα*, Γνώση, Αθήνα 1987.
- Βασίλης Βασιλικός, *Το σφράτο*, Γνώση, Αθήνα 1987.
- Βασίλης Βασιλικός, *Μάγια*, Νέα Σύνορα, Αθήνα 1993.
- Βασίλης Βασιλικός, *Ευγενία (το πρώτο γραφτό)*, Τα Τραμάκια, Θεσσαλονίκη 1994.
- Βασίλης Βασιλικός, *Ο τρομερός μήνας Αύγουστος*, Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1995.
- Βασίλης Βασιλικός, *Η ατέλειωτη επιστολή*, Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1995.
- Βασίλης Βασιλικός, *Υπάρχουν όνειρα*. Αθήνα, Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, 1995.
- Βασίλης Βασιλικός, *Τα φρύγανα του έρωτα*, Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1996.
- Βασίλης Βασιλικός, *Αισθημάτων νομίσματα*, Νέα Σύνορα, Αθήνα 1997.
- Βασίλης Βασιλικός, *Δεν μετανιώνω για τα δάκρυα που έχυσα για σένα*, Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1996.
- Βασίλης Βασιλικός, *Καφενείο Εμιγκρέκ· Υποθέσεις Πατ - Παπ.*, Νέα σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1998.
- Βασίλης Βασιλικός, *Τα δώρα της αγάπης*, Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1998.
- Βασίλης Βασιλικός, *Ο Ευρωπαέος και η ωραία του υπερπέραν*. Συναισθηματικό οδοιπορικό, Νέα Σύνορα-Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 1999.
- Βασίλης Βασιλικός, *Εσύ κι εγώ*, Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 2000.
- Βασίλης Βασιλικός, *Παρίσι – Κορυδαλλός. Ένα παζλ με 29 κομμάτια*, Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 2002.
- Βασίλης Βασιλικός, *Έγκλημα στην Κοπεγχάγη*, Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 2004.

Βασίλης Βασιλικός, *Κ. Φανταστικό ντοκιμαντέρ ενός σκανδάλου*, Εμπειρία Εκδοτική, Αθήνα 2004.

Βασίλης Βασιλικός, *Οι ωραίοι Ωρειοί. Το κυνήγι του θησαυρού*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005.

Βασίλης Βασιλικός, *Μάθημα ανατομίας. 1965-1978: Αφηγήματα*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007.

Βασίλης Βασιλικός, *Ο Βάγγος απ' τα Φάρσαλα έγινε αρχιγκάγκστερ*, Τόπος, Αθήνα 2007.

Βασίλης Βασιλικός, *Poste Restante, 1967-1974*, επιμέλεια σειράς: Άρης Μαραγκόπουλος, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007.

Βασίλης Βασιλικός, *Ντίβα. Το χρονικό μιας μαρτυρίας που δεν γράφτηκε*, Ηλέκτρα, Αθήνα 2008.

Βασίλης Βασιλικός, *Τρεις γυναίκες*, Άγκυρα, Αθήνα 2009.

Βασίλης Βασιλικός, *Ανάπλους*, Βιβλιοπωλείο Η Θόλος, Αθήνα 2009.

Βασίλης Βασιλικός, *Έρωσ ανίκατε μάχαν. Επτά νουβέλες του αιώνιου έρωτα*, Σύγχρονοι Ορίζοντες, Αθήνα 2012.

Βασίλης Βασιλικός, *Όναρ ημερόφαντον*, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2012.

Βασιλικός Βασίλης, *8 1/2 : πρόζες. μυθοπλασίες, ντοκουμέντα*, επιμέλεια Κώστας Θ. Καλφόπουλος, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2012.

II. Poetry

Βασίλης Βασιλικός, *Λάκα – Σούλι*, 8 ½, Λονδίνο 1969.

Βασίλης Βασιλικός, *Bella Ciao*, 8 ½, Λονδίνο 1970.

Βασίλης Βασιλικός, *Ο ληξίαρχος*, 8 ½, Λονδίνο 1970.

Βασίλης Βασιλικός, *Ηλιε μου, Αρταζέρζη μου*, 8 ½, Παρίσι 1971.

Βασίλης Βασιλικός, *Συνάντηση με τον Ήλιο*, 8½, Λονδίνο 1972.

III. Theater

Βασίλης Βασιλικός, *Πάσχα στους Γαργαλιάνους*, πρόλογος Παντελή Τρωγάδη., Κούρος, Μόντρεαλ 1969.

Βασίλης Βασιλικός, *Το λαχείο*, 8 ½, Mayenne 1971.

Βασίλης Βασιλικός, *Η Δίκη των Εξ* (από τα στενογραφημένα πρακτικά). Θεατρικό έργο σε δύο πράξεις, μ' έναν πρόλογο κι έναν επίλογο, Δωδώνη, Αθήνα 1973.

Βασίλης Βασιλικός, *Ο απόστολος Παύλος στη φυλακή των Φιλίππων*, Πλειάς, Αθήνα 1974.

Βασίλης Βασιλικός, *Ο χορδιστής*, Πλειάς, Αθήνα 1975.

IV. Articles- Chronographs - Researches

Βασίλης Βασιλικός, *Εκτός των τειχών*, Θεμέλιο, Αθήνα 1966.

Βασίλης Βασιλικός, *Υποθήκες Παπαδόπουλου-Παττακού 21/4/67 - 21/4/68*, Ένωσις των εν Παρισίοις Ελλήνων Σπουδαστών, Λονδίνο 1968.

Βασίλης Βασιλικός, *Μέσα στη νύχτα της ασφάλειας*, 8 ½, Lund (Σουηδίας) 1969.

Βασίλης Βασιλικός, *Το λαχείο*, Πλειάς, Αθήνα 1974.

Βασίλης Βασιλικός, *Εικοσιπενταετία*, Παπαζήσης, Αθήνα 1976.

Βασίλης Βασιλικός, *Καθ' οδόν*, Λαδιάς, Αθήνα 1977.

Βασίλης Βασιλικός, *Πορτραίτα*, Εστία, Αθήνα 1976.

Βασίλης Βασιλικός, *Χρονο-γραφήματα*, Μπαρμπουνάκης, Θεσσαλονίκη 1982.

Βασίλης Βασιλικός, *Εν πτήσει*, εικονογράφηση: Α. Φασιανού, Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 2001.

Βασίλης Βασιλικός, *290 πρόσωπα*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.

V. Autobiographical texts

Βασίλης Βασιλικός, *Το ημερολόγιο του Ζ*, Αθήνα, Κέδρος, 1974.

Βασίλης Βασιλικός, *Το γράμμα της αγάπης*, Αθήνα, Φιλιππότης, 1979.

Βασίλης Βασιλικός, *Τέσσερις προσανατολισμένες πόλεις (Βαρσοβία-Βουδαπέστη-Πράγα-Μόσχα)*, Φιλιππότης, Αθήνα 1981.

Βασίλης Βασιλικός, *Η μνήμη επιστρέφει με λαστιχένια πέδιλα*, Αυτοβιογραφία, Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 1999.

Βασίλης Βασιλικός, *Οι γάτες της Rue d' Hauteville. Παρισινό ημερολόγιο*, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2010.

Βασίλης Βασιλικός, *Μνήμη από μελάνι, Διόπτρα*, Αθήνα 2011.

Βασίλης Βασιλικός, *Ημερολόγιο Θάσου*, Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός, Αθήνα 2015.

Indicative bibliography for Vasiliko's work

Βασίλης Βασιλικός, *Περί λογοτεχνίας και άλλων δαιμονίων. Εξήντα χρόνια γραφής και ανάγνωσης (1952-2012)*, επιμέλεια-ανθολόγηση-εισαγωγή Θανάσης Αγάθος, Αριστοτέλης Σαΐνης, Gutenberg, Αθήνα 2014.

Θανάσης Αγάθος, «Από το κείμενο στην οθόνη: Ζ, φανταστικό ντοκιμαντέρ ενός εγκλήματος του Βασιλικού και Ζ του Γαβρά», *Σύγκριση / Comparaison*, τχ. 20, Αθήνα 2009, σ. 51-71.

Θανάσης Αγάθος, «Η μυθολογία της Αμερικής: Ο Βασίλης Βασιλικός παρατηρεί και σχολιάζει τον “Νέο Κόσμο” του 1960», στο Βασίλης Βασιλικός, *Η μυθολογία της Αμερικής*, επιμ. Θανάσης Αγάθος, Γκοβόστης, Αθήνα 2012, σ. 191-220.

Νάσος Βαγενάς, «Η αδυναμία της αφήγησης», *Το Βήμα. Νέες Εποχές*, 13 Νοεμβρίου 1992.

Νάσος Βαγενάς, «Για τον Βασίλη Βασιλικό», *Εντευκτήριο*, τχ. 99, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2012, σ. 58.

Βάσος Βαρίκας, «Βιβλία και συγγραφείς. Βασίλη Βασιλικού, “Η διήγηση του Ιάσονα”», *Τα Νέα*, 11 Αυγούστου 1954, σ. 2.

Βάσος Βαρίκας, «Βασίλη Βασιλικού, Το Φύλλο», *Το Βήμα*, 30 Απριλίου 1961, σ. 2.

Βάσος Βαρίκας, «Βασίλη Βασιλικού, “Εκτός των τειχών”», *Το Βήμα*, 3 Ιουλίου 1966, σ. 2.

Τάσος Βουρνάς, «Προσφορά στη μάχη του δημοκρατικού στοχασμού εναντίον της βίας. Φανταστικό ντοκουμανταίρ ενός εγκλήματος», *Η Αυγή*, 14 Δεκεμβρίου 1966, σ. 4.

Ευριπίδης Γαραντούδης, «Έκπληξη, απόθεση, αηδία, οργή. Με ένα αφήγημα δρόμου ο Βασίλης Βασιλικός περιγράφει την αμερικανική κόλαση», *Τα Νέα. Βιβλιοδρόμιο*, 15-16 Οκτωβρίου 2005, σ. 6.

Γιώργος Γιάνναρης, *Βιβλιογραφία Βασίλη Βασιλικού 1949-1982*, Δωρικός, Αθήνα 1984.

Δημήτρης Γκιώνης, *Καλύτερα στον τυπογράφο παρά στον ψυχίατρο. 18 συνομιλίες σε 30 χρόνια με το Βασίλη Βασιλικό*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1996.

Αλέξης Ζήρας, «Βασιλικός Βασίλης», *Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1985.

Αλέξης Ζήρας, «Βασίλης Βασιλικός», *Η μεταπολεμική πεζογραφία · Από τον πόλεμο του '40 ως τη δικτατορία του '67*, τόμ. Β', Εκδόσεις Σοκόλη, Αθήνα 1988, σ. 342-363.

Άλκης Θρύλος, «Η ζωή του βιβλίου. Σημειώσεις στο περιθώριο. Διηγήματα και μυθιστορήματα», *Πνευματική Ζωή*, τχ. 21, περ. Β', ετ. Β' (15 Μαρτίου 1954), σ. 443.

Ιάκωβος Καμπανέλλης, «Γνώμες και παραλλαγές. Μια Μυθολογία», *Ελευθερία*, 17 Απριλίου 1964, σ. 4.

Ανδρέας Καραντώνης, «Βασίλης Βασιλικός», στο βιβλίο του *24 σύγχρονοι πεζογράφοι*, Νικόδημος, Αθήνα 1978, σ. 121-165.

Αλέξανδρος Κοτζιάς, *Μεταπολεμικοί πεζογράφοι*, Κέδρος, Αθήνα 1982.

Δημοσθένης Κούρτοβικ, «Βασίλης Βασιλικός», στο *Έλληνες μεταπολεμικοί συγγραφείς*. Ένας οδηγός, Πατάκης, Αθήνα 1995, σ. 39-42.

Παπαντωνόπουλος Κ., Κριτική για τον Ιατροδικαστή, *Διαβάζω* 5-6, 11/1976-2/1977, σ.99-100.

Τίμος Μαλάνος, « Η κριτική του ελληνικού βιβλίου. Βασίλη Βασιλικού, “Η διήγηση του Ιάσονα”», *Η Καθημερινή*, 5 Μαΐου 1954, σ. 4.

Μιχαήλ Μήτρας, «Ο Ορφέας στον Άδη των λέξεων», *Διαβάζω*, τχ. 35, Οκτώβριος 1980, σ. 95-97.

Κ. Μιχαήλ [Μιχ. Γ. Μερακλής], «Το βιβλίο. Πεζογραφία. Βασίλη Βασιλικού, Ζ, Εκδόσεις Θεμέλιο, 1966», *Νέα Πορεία*, τχ. 258 (Δεκέμβριος 1974), σ. 211-213.

Παναγιώτης Μουλλάς, «Βασίλη Βασιλικού, Το Φύλλο», *Κριτική*, τχ. 15, ετ. Γ', Μάιος-Ιούνιος 1961, σ. 103-105.

Κυριάκος Ντελόπουλος, *Βιβλιογραφία Βασίλη Βασιλικού. Τα βιβλία του και οι μεταφράσεις τους*, Παπαζήσης, Αθήνα 1976.

Ηρακλής Παπαλέξης, «Βασίλης Βασιλικός: Άξιον εστί», *Διαβάζω* 348, (Ιανουάριος 1995), σ. 90-95.

Μανόλης Πιμπλής, «Αντίσταση και χαφιέδες», *Τα Νέα/Βιβλιοδρόμο*, 17 Απριλίου 2009.

Β. Α. Ραφαηλίδης, «Το βιβλίο. Βασίλη Βασιλικού, “Ζ. Φανταστικό ντοκουμανταίρ ενός εγκλήματος”», *Δημοκρατική Αλλαγή*, 21 Ιανουαρίου 1967, σ. 2.

Δημήτρης Ραυτόπουλος, «Αντι-ηρωικά. Η τριλογία του Βασίλη Βασιλικού», στο βιβλίο του *Οι ιδέες και τα έργα. Δοκίμια*, Δίφρος, Αθήνα 1965.

Αριστοτέλης Σαΐνης, «Από τη μια Τριλογία στην άλλη...», *Ελευθεροτυπία/Βιβλιοθήκη*, τχ. 649, 2 Απριλίου 2011.

Αριστοτέλης Σαΐνης, «Ποιός μιλά περί Γλαύκου Θρασάκη;», *Διαβάζω*, τχ. 517 (Απρίλιος 2011), σ. 90-92.

Απόστολος Σαχίνης, «Βασίλη Βασιλικού, Οι Φωτογραφίες», *Έθνος*, 22 Μαΐου 1965.

Απόστολος Σαχίνης, «Τα Γράμματα. Ένα χρονικό της εποχής μας», εφημ. *Έθνος*, 1 Μαρτίου 1967, σ. 2.

Απόστολος Σαχίνης, Κριτική για το Ημερολόγιο του Ζ, *Νέα Πορεία*, τχ. 243-246, ετ. ΚΑ΄, 5-8/1975, σ. 87-89.

Απόστολος Σαχίνης, «Βασίλης Βασιλικός», στο βιβλίο του *Νέοι πεζογράφοι. Είκοσι χρόνια νεοελληνικής πεζογραφίας: 1945-1965*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 1965, σ. 176-193.

Δημήτρης Τζιόβας, «Το Φύλλο του Β. Βασιλικού: Αλληγορία, ταυτότητα και σεξουαλικότητα», *Διαβάζω*, τχ. 517, Απρίλιος 2011

Κώστας Τσαούσης, «Βασίλη Βασιλικού, Τα Καμάκια», *Ελευθεροτυπία*, 3 Νοεμβρίου 1978.

Κώστας Τσαούσης, «Βασίλη Βασιλικού, Το τελευταίο αντίο», *Ελευθεροτυπία*, 26 Απριλίου 1979.

Στρατής Τσίρκας, «Οι Φωτογραφίες», *Ο Ταχυδρόμος*, 15 Μαΐου 1965.

Γεωργία Φαρίνου-Μαλαματάρη, «Β. Βασιλικού, Γλαύκος Θρασάκης: Ο εαυτός ως άλλος στη βιογραφία», *Πόρφυρας*, τχ. 104 (Σεπτέμβριος 2002).

Πέτρος Χάρης, «Τα νέα βιβλία. Βασίλη Βασιλικού, “Η Μυθολογία της Αμερικής”», *Ελευθερία*, 3 Μαΐου 1964, σ. 2.

Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, «Ένα σημαντικό κεφάλαιο στην πεζογραφία του Βασίλη Βασιλικού», *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία/ Ένθετο 7: Τέχνες και Ζωή*, τχ. 322, 20 Ιανουαρίου 2008.

Γιάννης Χατζίνης, «Τα βιβλία. Βασίλη Βασιλικού, “Η Διήγηση του Ιάσονα”», *Νέα Εστία*, τόμ. 55, τχ. 644, 1 Μαΐου 1954, σ.770-771.

Κρίτων Χουρμουζιάδης, «Πορτραίτο του λογοτέχνη σε ώριμη ηλικία», *Διαβάζω*, τχ. 211, 15 Μαρτίου 1989, σ. 82-85.

Indicative theoretical bibliography

Stanley Fish, *Is There a Text in This Class? The Authority of Interpretive Communities*, Harvard UP Cambridge, MA 1980.

Northrop Frye, *Ανατομία της κριτικής. Τέσσερα δοκίμια*, επιμέλεια: Μαριζέτα Γεωργουλέα, μετάφραση: Μαριζέτα Γεωργουλέα, επιμέλεια σειράς: Δημήτρης Αρμάος, Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός, Αθήνα 1996.

Robert C. Holub, *Θεωρία της πρόσληψης: μια κριτική εισαγωγή*, μετάφραση: Κωνσταντίνα Τσακοπούλου, επιμέλεια-θεώρηση μετάφρασης: Άννα Τζούμα, Μεταίχμιο, Αθήνα 2004.

Robert C. Holub, *Reception Theory. A critical Introduction*, Routledge, London, 1984.

Wolfgang Iser, *The Implied Reader*, The Johns Hopkins University Press, Baltimore, 1974.

Wolfgang Iser, *The Act of Reading*, The Johns Hopkins University Press, Baltimore, 1978.

Hans Robert Jauss, *Η θεωρία της πρόσληψης. Τρία μελετήματα*, εισαγωγή-μετάφραση-επίμετρο: Μίλτος Πεχλιβάνος, Εστία, Αθήνα 1995.

Hans Robert Jauss, *Toward an Aesthetic of Reception*, University of Minnesota Press, Minneapolis, 1982.